

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. 2 cèntims.
 Fóra de Palma » 2 1/2 »
 Números atrassats » 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent a sa flauta.

S'envian es números a domicili, tant a dins Ciutat com a ses Viles, pagant per adelantat a s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta a conta de 16 números.

ADVERTENCIA.

Suposat que sa Junta organitzadora ha prorrogat sa celebració de ses Fires y Fèstes, y amb aquest motiu ha dat allargues fins a dia 25 d'Agost a n'es qui vulgan presentá trabays p'es séu *Certámen*, sa Redacció d'aquest setmanari ha resolt també perllongá es plás que tenia señalat per rèbre ses composicions y dibuxos que óbtin a ses recompenses en *Lliures, sòus y dinés* que té oferides. És a di, que fins dia 20 de Agost admetrá dits trabays; y prenim 5 dies de ventatja a fi y efecta de tení témps per litografiá es dibuxos y poderlos repartí amb sos números extraordinaris que feym contes publicá.

Es trabays rebuts fins a l'hora d'ara pòrtan es sigüents lemas:

- N.º 1. *Semper gaudete.*
 —
 N.º 2. Es dissaptes ¡L'IGNORANCIA!
 Sénten cridá p'es carrés.
 Amb tanta com s'en pasetja
 ¿Eucara n'hi 'n voleu més?
 —
 N.º 5. Es covèrlos caseñan y fan riure.
 —
 N.º 4. Tas promesas compleix sempre
 Y d'hòms serás exemple.
 SA REDACCIÓ.

FIRES Y FÈSTES.

S'acòstan es dies de ses Fires, y ja qu'es nòstro periòdich corre molt per la pagesia, creym convenient doná quatre notícies a n'es lectòs de L'IGNORANCIA sobre lo que serán aquestes festividats, a fi de que sa gènt de ses viles puga comensá a posá fil a sa guya y prepararsè en témps per vení a Ciutat a guañá qualque pessetòta.

Sa Fira ha d'essè en es plá de Santa Catalina, entre sa Porta y s'Arraval. A n'aquest plá, y arrambada a sa carrete-

ra, se construhirá una taringa de tén-des de campaña, de cap a cap, ó sia desde *sa casa de ses tintes* fins a n'es molins. Aquestes tén-des, totes iguals, molt curioses y polides, adornades amb banderetes y tenguent dos llums de gas cada una, serán no més per llogá a ses families que vulgan anarhí a passá el rato y ferhí la prètxa a ses hores des truy y de s'algaravía. Axò es copiat exactament de ses fires tan celebrades de Sevilla: allá, cada tén-da d'aquestes la té una familia de ses més principals: cada familia hey dú quatre mòbles senzills y curiosos, com son cadires de jonchs, *columpios* y una taula (no déxant qualcuna d'enviarhí piano y guitèrra) y allá, devant Déu y tot lo mon ses señoretas ballan dins sa tén-da, ses mamays prènan la fresca en es portal mirant la gènt que passa p'es pasciex, que vé a essè lo qu'aquí será sa carretera, y en vení s'horabaxa s'assèuan (molt si señós) a sa taula y se pòsan a diná com si 's trobassen a n'es menjadó de ca-séua. Y es vespre cantan y ballan y tòcan guitèrres y castañetes, (perque sa gènt de més tò fá gala de qu'aquells dies tot sia ben espanyòl y ben *flamench*) y entran y surtan, y riuen y conversan, y tot es germandat, y confiansa, y alegria. Aquí, a Ciutat, ses tén-des qu'hem descrit estarán molt concorregudes, segons la trassa, perque pareix que ja n'hi ha moltes demanades per families distingides y de bòn gust que donarán a sa fira molta d'animació, y farán que sa bòn societat de Palma se tròpia cada vespre reunida en axò que se diu es Real, *centro* de tot es moviment y sa bulla. No es estrañy que la gènt se sia animada, perque sa Comissió ha tengut es bòn acèrt de no posá més prèu de llogué per cada tén-da, que sis duros p'es vuyt dies, inclús es consum des dos llums de gas durant cinch hores diaries.

Tot lo restant de s'esplanada, ó sia entre aquesta tira de tén-des y es fòsso; se construhirán, en dos carrés de vint metros d'amplaria a dreita y esquèrra, trescentes trenta barraques còmodes y espayoses, amb un llum de gas a cada

una, ahont ets industrials y agricultòs podrán dú es séus gèneros a vendre: en es *centro* d'aquests quatre carrés hey quedará una gran plassa, es mitx de la qual se farán balls, s'amollarán globos, se cremarán fochs artificials, se donarán serenates, y s'hi farà tot lo que bé y honestament puga doná a sa concurrència distracció, entreteniment y alegria. Carrés, plassa y avengudes, estarán ben il·luminats amb gas, y ademés podrá essè que s'hi pòs un llum elèctrich perqu'es pòble mallorquí conega aquest prodigiós adelanto de s'industria. En es fondo d'aquesta espècie de pòble improvisat y a sa part més alta des terré s'axecará es pavelló de ses autoritats, y devòra ell s'Associació de *La Cruz Roja* hey colocalá una tén-da ó barraca amb tots ets útils sanitaris per si hey hagués qualque desgracia (Déu no 'u vulga) tals com *botiquin*, camilles, etc., etc. Sa mateixa Associació repartirà un dia raccions d'una lliura d'arròs y un pá, a cèrt número de pòbres.

Ja veys, estimats lectòs, que no se tracta d'una còsa en petit, y qu'es punt de reunió de tota Mallorca será es plá de Santa Catalina durant es vuyt dies de Fira. Desde s'horabaxa fins a mitja nit ó la una tot será alegria y bogiòt: la gènt anirà de sa còsa, y no hey haurá concurrent que no hey vaja amb sa bossa ben ubèrta. Per axò ets industrials y qualque pagès d'aquells que la saben llarga, ja comensan a mourersè, y ja no son pòques ses barraques que s'han demanat, segons estam entèsos, de ses trescentes trenta qu'encara s'han de construhí baix de sa direcció d'alguns señós engiñés y arquitectos que forman part de sa Junta. Cada una de aquestes barraques costará de llogué dos duros p'es vuyt dies, y amb aquest llogué hey va comprés un llum de gas a cada una, que podrá cremá cinch hores diaries: si es llogatè vol més llum hey podrá posá, per son conta, tots es demés *metàeros* que vulga. Ja veys qu'es llogué no pòt essè més barato: jell es gas tot sòl val es dos duros! Se conex, per consiguient, que ses barraques ténen prèssa, y la veritat es qu'es llogatés

podrán trobarhi negòci y diversió, perque mentres farán ses séues ventes disfrutarán de tots ets espectacles qu' es donarán à sa plassa central. Ses riques monjetes y es cànom de Sa Pobra, ses fruytes de Sòlle y Valldemosa, ses celebrades figues sèques y vins de Binisalem, ses metles, es blats y ses garròves de casi tots es pòbles, ses òbres de fusteria y de gerreria de Manacor, ses de gerreria de Felanitx, ses de paumes de Andraitx y de Capdepera, ¿qu' hem de dí? tot quant de producte pòt ostentá aquesta ditxosíssima fiya predilecta de Déu anomenada s' illa de Mallorca, desde es textis de Sòlle fins à n' es pans de figa de Pollensa, desde es mòbles elegantíssims que saben fé es fustés y selletés de Ciutat fins à ses modestes y saboroses rosquilles de Sineu, tot heu veureu reunit durant vuyt dies en es Real de sa Fira; tot heu podrán admirá es forastés que mos vendrán à fé compaña; y axò mos ho fan creure per una part ses noticies que tenim de families de Madrit y tot, que no han estat may à Mallorca y ténen pensat vení; y per altre part sa préssa en qu' alguns fabricants y agricultós comènsan à prepará ses séues remeses de tota casta de gèneros y productes.

No lluný de lo que deym es Real, à un terré molt capás y ben resguardat, hey haurá lloch p' es bestia, amb aygo ben avinent, y amb totes ses necessitats ben ateses: per allá pròp alguns industriosos catalans que ja ténen demanat es permís à sa Junta, hey colocarán un magnífich *entoldat* à l' usansa de Barcelona, una exposició qu' actualment se mòstra à n' aquella Ciutat, y alguns altres espectacles; y creym que der allá pròp no hey fallarán horxateries, *polichinelas*, buñoleries, *saltimbanquis* y demés familia d' aquesta que sòl corre per tot allá ahont hey ha bullici y moviment.

¡Ala, ydò, joves y véys de la pagesia! Preparauvos à lluhí ses vòstres òbres que Ciutat ha fét enguañy un gran esforços, no per proporcioná tan sòls diversió frívola y motiu de passa-témps; sinó per posá en moviment totes ses fonts de sa nòstra riquesa, casi estroncades durant alguns anys per causes que ja no hem de recordá. Quant es señós més il-lustrats de Ciutat, quant ses persones més formals y més notables p' es séu sebre, p' es séu naxament, p' es séu empleo, y per sa séua fortuna, han prês y prènan amb tant de caló s' assunto de ses Fires; quant tothom ha contribuhit y contribuhex amb tanta generosidad à n' es lluhiment de ses Fires y Féstes, còm heu veys p' es molts de regalos que cada dia se fan à sa Junta y que pregonan es periòdichs, ja podeu considerá que no es còsa d' atlòts y féta per riure, sinó que se tracta en primé lloch de protegi s' Industria y s' Agricultura, y que tots estám dispòsts à que cap

pagés s' en baja de torná à ca-séua rês de tot quant haurá duyt à vendre à ses Fires. Ala, ydò, pagesos, aparayau es vòstros productes, y no olvideu que Déu mos diu: «Ajudet y t' ajudaré.»

A.

ENAMORATS.

Un jove montissionista,
A una atlòta de pòchs anys,
S' en vá amb un d' ets séus compaüs
A seguí sempre la *pista*;
Y tremolant quant l' ha vista,
Bategantli es còr d' amor,
S' hi acòsta amb molt gran temor
Y apènes parlá poguent
Li diu:—Me dóna torment.....
De dia v de nit l' aïor.....
¡Quin pòbre amor!

Ella tota empagahida,
Però viva y descarada,
Li péga dolsa mirada
Qu' à n' aquell cò fa ferida;
Y axí van passant la vida
Tots dos molt embabayats;
Ell trèu anys carabassats,
Fèyna ella no' n tòca may
Entre es balcó y es miray
Y escriguent escarabats.
Dos enganats.

Aquell *pollo* de vint anys
Qu' estudia d' advocat,
Que des café el trèuen gat
Y encara dóna regañs;
Diu que té mil desengaños
De sa dòna, que no es faèl;
Però qu' ha trobat na Bèl,
Una garrida modista,
Que la sa menja amb la vista
Y qu' es dolsa còm sa mèl.
¡Y tota es fèl!

Aquell de clòsca pelada,
Que pareix que sempre vòla,
Que ja fá molts d' anys reddòla,
Que cerea atlòta hazendada,
Y més d' una n' ha enredada;
Festetja ara un angelet,
Li fá véure lo tòrt dret
Y amb sa séua *hipocresia*
El veureu àngel un dia
Però s' altra un *Barrufèt*.
¡Ay dinerèt!

Aquells dos tan acostats
Que casi d' amor desmayan,
Desyara se barayan
Posantsè ben separats;
Baraya d' enamorats
Es refermament d' amó,
Per axò sens cap temó,
Sa pòbre mare adormida
No recorda qu' à la vida
Hey ha més d' un pecadó.
¡Fòch traydó!

Atlòtes y enamorats,
A l' ofici de les dèu,
Mira que mira à La Sèu
No están un *rato* aturats;
Y quedan axí enterats
De l' ofici y des sermó,
Y en sorti, ¡ja's de rahó!
Encara es fan mala cara
Perqu' èll diu, que desyara
Ella mirava un señó.
¡Celos y amó!

Enamorat un está,
Per gelosia sofreix,
S' atlòta que bé heu coneix
Encara creu li dará
Per més ferlo enamorá;
Y còm es *cama lluhenta*,
Amb una frèda calenta,
Còm es bòn atlòt y rich,
Entre caricia y passich
Li pòsa jóu deligenta.
¡Qualque tormental!

Atlòta d' hermosa cara,
No havia festetjat may,
Festetja ara un que no es jay
Però que pòt se son pare;
Ell l' amoxa desyara,
La reña tot enfadat
Perqu' ha vist qu' ella ha mirat
Un jovenet que passava;
Y axuí li cau sa bava
Si ella li diu:—Estimat.
¡Enamorat!

Aquell sa sògra no' l' vòl
Y fa l' *oso* tot lo dia
Y dolsa mirada envia
A sa qu' es son bé y son dòl,
Que tant si plòu còm fá sòl
Está sempre à n' es balcó,
Y ell aficat á un recó
D' un portal, sòls trèu sa cara.....
—Vestén, qu' are vé mumare.
Y fatx pitjó qu' un falcó.
¡Pò y amó!

D' enamorats d' altra casta
Vos ne treuria ben molts,
Uns que ja van pe sa pols
Uns qu' es finjiment los basta,
Uns qu' es còr no géns sa gasta
Enamorats des doblés;
Però de ben vertadés
Qu' estimin molt y de cò,
Dupt que n' hi haja cap de bò
Ni entre duchs, ni fametés.
¡Ni entre es demés!

UN FERIT D' ALA.

UN SÓMIT.

S' altre dia qu' ets esperits estavan tan amb boga, (entenguentmos no era es de ví) un sabaté, qu' hey donava molta fè, me contá una partida de aparicions de mòrts d' aquells que sòlen doná tres llágrimes de rosari; de manera que va essé causa des siguent sòmit.

Es vespre encara no havia aclucat ets uys, quant me va parexe trobarmè à dins es Cementèri.

Un silenci sepulcral reynava allà dedins, que convidava à s'ànima à sa contemplació de ses còses de l'altre mon.

Sòls es vént dexava senti es séu gemech entre ses fuyes d'ets abres, y ses méues petjades féyan resoná son eco.

Aquell silenci no durá molt de témps, al instant se va senti una trepidació per devall terra capás de fé asustá s'homo més valent; però à mí no me fé molt d'assunto; perque vaitx pensá si allà devall hey estudiavan es tamborés de La Sala.

Lo que si'm va posá tramolech fonch una partida de bubòtes que s'anavan acostant à mí; axò me fé recordá lo que m'havia contat aquell sabaté.

Estava més mal aplè qu'un escarabat entre borres. Si futx, deya, mouré renòu y m'afinarán; si me qued també; y còm, enteniment apretat discorre, còm solem dí, me vengué s'idea de enfilarmè à dalt un cipré qu'hey havia devòra mí, y tan prest pensat còm fèt, m'encaramell allà dalt y m'amach entre ses branques.

Es número de bubòtes anava augmentant de tal manera que al instant tot es Cementèri en va está plè; però quina sorpresa vaitx tení al veure qu'aquelles no eran ni més ni pús qu'es nòstros rebesavis qu'havian sortits de devall terra.

Mentres ets homos se pasetjavan y ses dònnes fènt rotlets dexávan senti es séu *xep-à-xep*, varem senti devés sa pòrta: *rec, rec, rec*.

—¡Que dimònis será axò! vaitx dí entre mí matex tremolant ja còm una fuya de poll.

Me jir y vetx ets homos que tirantsè es colsos enderrera y pegantsè amb sos tacons per devés s'espina fojian més depressa que'l Dimòni de la creu.

Era còsa de riure per un que no hey tenia sa pell veure aquella corredissa; uns s'enfoñavan dins ses tombes, altres s'arrufavan, y ses dònnes alsantsè es vestit amb ses dues mans dexavan es trotá p'es corre, pégant desiara qualche enganxada à n'es *panteons*, que dexavan cada bossi de faldetes més gròs que un mocadó de amocá; de manera que crech que si's fossés els haguéssen aplegats y venuts per pedassos véys los bastava lo qu'haurian trèt per comprarse una tròna nòva y teñirsè sa levita.

Dins un instant tothom va está amagat, sòls un en quedá allà es mitx; (per mí devia havè estat municipal) fòs qui fòs, lo qu'es cèrt y segú que s'en aná cap à sa pòrta y guaylá p'es forat des pañy; totduna qu'hagué guaytat se posá à fé unes riayes que no es poria agontá.

—¡Encara té riayes aquesta bestia! vaitx dí jò que les tenia à ses sòles de ses sabates.

—Ala, *cobardes*, (digué éll,) sou còm un papé de xigarro qu'un alé de vént basta per ferli corre tota Mallorca.

Al instant en va tení una partida que l'enrevoltáren, y amb vèu molt baxa li preguntaren qu'era estat.

—Y qu'ha de havè estat, un ruch que se fregava s'esquena.

—Cáspi, cáspi, (digué un véy,) ¡per axò tanta còsa! còm es ben vè que d'homos *covardos* no'n cantan *romansos*.

Es susto los passá un poquet avall y tornáren essè partits à pasetjarsè, d'un cap de Cementèri à s'altre còm si fòs es Born.

Unes quantes convèrses vaitx colí al vòl d'alguns que pasáren pròp. Primerament venguéran cap à mí un parey de atlòtes fènt aquelles cosetes *sui generis*.

—Jò, (deya una) no es per alabarmè, però era de ses *polletes* més rumboses de dins Ciutat. Encara no sortia de casa y ja tenia una partida de *pollos* que me corrian derrera, y haguéssen sentit còm deyan; axò es un *salero*.... alsa *monada*... y que se jò que còses més.

—Jò, (deya s'altra,) encara que m'estiga llétx dirhó, era de ses que vestian més elegant, ¡ja'n vaitx dú de vestits! A dins una casa, ja no n'hi cabian més; en pich que no estava de mòda totduna l'arreconava. Quant me vaitx morí deguéran trobá es méus hereus més de coranta guatlaretos y cincuenta rebozillos de seda.

—Y jò lo mateix, fieta. Me vaitx gastá un *patrosini*; perque si s'usava dú ets adornos vermeys, los me posava vermeys, si coló de cèl, coló de cèl, etc., etc., y es jipons y ses faldetes lo mateix. Ja'n vaitx tudá de ròba qu'ara la tròb faxuga.

—¿Y es pentinat?

—Bòn punt me toques. Ja veus si estich pelada y has de sèbre que vaitx dú *cuernos*, rissos, puputs, pintes de tota casta. Vamos que crech que ja no els se duran de cap manera que jò no els haja duyt primé.

—T'equivòques. Jò volia iuventá sa mòda de durlos devaut es front còm es cavalls, y llavò me vaitx morí.

(Llástima que Déu no li donás un poch més de vida per veureu.)

Aquestes dues seguiran caminant, y des cap d'una estoneta venguéran dos joves que no son ni més ni pús, que aquells que à boca de sol-lera se sòlen posá de plantó devant sa còsta d'en Brossa.

—Jò vaitx essè desgraciat. Ses atlòtes sempre me donavan carabassa.

—¿Y tan poch mañós eres que no les sabies fé correspondre?

—Y no es que no fés s'obligació, mira que va durá una temporada que no estudiava gèns sa lliadó de s'escòla, axò era si hey anava, per aprende de fé ses señes de mocadó y ses des bastó y parlá de mans y no me serviren de rès.

—Si tú haguésses fèt una còsa, t'assegur que t'hauriam correspondt.

—¿Y qu'havia de fé?

—Les havies d'escriure en vers.

—Però homo, si jò no era poeta.

—Axò no feya el cás, les feyes fé à un altra, còm heu feya jò.

—¿Y te contestavan?

—¡Ja's de rahó! y depressa. Escolta aquest bossinet que me recòrda d'una carta que vaitx enviá à una *polleta*.

A LA SRITA. N.

Tu cabellera me mata
Tu mirada me fascina
Y ta habla me anima
A ponerme la corbata.

—Homo, homo, axò de *corbata* no está bé.

—Si es que tú no'u enténs; axò vòl dí que còm le sént conversá m'anim à abressá sa creu del sant matrimòni.

—Ja, ja, ja... segueix, segueix.

De paloma tienes don
Estiende pues tus alas
Y entrarás en las salas
De mi triste corazon.
Allí encontrarás dolor
Que solo tú puedes calmar
Viniedo á derramar
Una lágrima de amor.

—Ara no heu tròb estrañy que no me contestássen.

Llavò s'en anáren y jò me vaitx quedá mossegantme es morro per pò d'esclafi, tantes eran ses riayes que m'havian fèt aquells dos pòbres errats de contes, amb sos séus versos llarchs y curls.

Encara no devian essè deù passes enfòra, quant se topáren devant mí, un magre just un garròt amb un grás que hauria estat matadó.

—¡Jesús, germá! es segú que degueu morí tisich.

—Cá, axò era es mateix gèni que me posá d'aquesta manera.

—Es méu era ben oposat à n'es vòstro.

—Ja se coneix en vos.

—Ell, si no hagués tengut es gèni que tenia m'haguéran fèt morí de lenta.

—Encara que sia massa preguntá, ¿qu'erau? ¿de que feyau?

—*Monisipal*.

—¿Y si no vos pagavan amb puntualitat no vos enfadavau?

—Gèns, ni mica, no heu valia per s'alegría que tenia quant cobrava.

Ara n'hauriam de menesté uns quants còm aquests.

No vaitx porè entendre més lo que conversaren; perque se varen fé enfòra; però en camvi s'acostaren dos geperuts que les se tiraven de valents.

—A mí no les m'empatavan.

—Ni à jò tampoch. Mira tú qu'un dia perqu'es méu mestre me va dí que una sabata estava mal cosida, (ja son sabatés vaitx dí jò), li vaitx tirá sa cotxilla p'es cap.

—Maí fèt, homo.

—Es un geperut, vaitx dí sense volé.

Encara no m'havia sortit de sa boca, quant m'afináren y pegantme una esti-

rada à una cama me féren botí en terra y me donáren una pallissa que per cert no era de pastó.

Ara sént qualque geperut que diu:

—L'haurian d'havé mòrt à n'aquesta bèstia.

Però no succehí axí perqu'amb s'atupada que me dáren me vatx despertá acabant de passá péna.

UN MAGRE.

XEREMIADES.

Acaba de fundarsè dins Ciutat una Societat qu'ha près per títol *L' Abeya*. Se propòsa tractá de lo que sia més convenient per fé millorá sa nòstra Capital y per posarla à s'altura que li correspòn per sa séua importancia y població, y no dexá de treballá en tot sentit fins havé lograt que se convertesca en una hermosa bresca de mèl agradable à tot forasté y à tot mallorquí, sia pagès no 'u sia.

Es principals articles des séu reglament ordenan no pagá mensualitats, reunirsè cada dia ben dematí à un lloch que no còst renda, per exemple dins es claustro de La Seu, en es Pòrticos de Sant Domingo, à sa plassa d'armes de l'*Hornabeque* ó à s'esplanada d'es Molinà, ó es mitx de la mar, nadant, segons sia s'estació, y allá conversá de la còsa que forma es fins de sa nòva Societat.

Mos han demanat si los dexariam ses columnes de L' IGNORANCIA per fé públiques ses séus deliberacions y los hem dit que sí amb condició que contássen amb nòltros còm à sócios tractantsè d'una còsa tan ventatjosa y de tan bons propòsits per sa nòstra civilisació.

Tendrem es nòstros lectós al corrent de tot lo que deliber y resòlga.

**

Hem vist unes mòstres d'estuch escayolat qu'hey ha à can Arrom des carré d'en Morey, y mos ha agradat ferm es veure qu'es menestrals de Mallorca procuran adelantá y millorá es séus trabays per posarsè à s'altura des Continent. Aquest estuch es nèt, hermós y à un prèu que fá que puga essè posat à ses parets en lloch de papé y sobre tot en lloch de qualsevòl referit. Sa séua durada y es podersè rentá còm si fòs de pedre viva enllustrada fá que sia més barato y més còmodo que s'emblanquinat que còsta qualque còsa cada any sense temersen.

Voldriam qu'es séu empleu se fés aviat general à totes ses òbres.

**

Ja tornan está inaugurats per un altre temporada es baños de mar de devant sa Portella, y es séu propietari D. Fran-

cesch Llompart ha millorat enguañ y en gran manera ses séues bones condicions y aumental sa séua comoditat y cabuda.

Llástima es qu'es públich mallorquí que 'n general correspòn à n'ets adelantos des séus compatriòtes ó paisans se compònga també de persones qu'abusan de sa condescendència y bondat de dit propietari y acompanyades d'alguna persona que té entrada s'afican sense targeta à ocupá un lloch que no deuen perque saben que l'amo de s'establiment té més consideració qu'aquestes persones aludides. Sapigau qu'allá hey ha un Reglament estampat amb lletres gròsses que dú un article que diu que sòls podrán entrá dins es baños aquelles persones qu'haurán pagat es való des baño, y ses demás persones que los acompanyarán podrán esperarles dins es saló destinat à n'aquesta atenció. Aquest reglament ficsat dins tots es baños no es lletra mòrta y deü havé d'essè respectat per tothom.

Llástima també qu'es madrileños y altres forastés no 'n téngan noticia de sa séua existència y bondat, perque si los coneguésen y sabésen per altre part lo còmodo y fácil qu'es es vení à Mallorca avuy en dia amb sos bons vapors de Barcelona, València y Alicant y es bòn viure que tendrian dins Palma si venguésen à prendrerhi es baños en s'estiu, de segú que molts qu'ara van à ses Provincies y à altres punts vendrian à Mallorca per bañarsè en comoditat y netedat.

Porá essè que ses nòves Fires y Fèstes sian motiu de que 'n véngan y conegan lo molt, que val aquest establiment per sa comoditat que proporciona y baratura de ses séus entrades y abònos.

**

Aquests cans. ¿Quant dexarán d'aná à llòure y d'incomodá à la gént?

**

Encara no hey ha rès mogut per ses Fires y Fèstes en es plá de Santa Catalina; y es hora de fé via perque tot esti-ga llést à témps. Segons lo que diuen qu'han de fé, qu'es molt, hey ha fòrsa de jornals qu'emprá y de doblés que gastá, y es témps passa, y no mos ne temerém y serém dins es Setembre. És primé any, que tot es nou y que no hey hey ha rès fét d'abans, s'ha mesté doble de témps qu'un altre any.

Convé qu'axò es ténga en conta.

**

Sa font de na Xona continúa paredada còm David; y es veynats de devés Sant Nicolau se quexan perqu'es de més amunt, còm n'hi ha molts que no ténen empentes, maman tota s'aygo y à élls no los n'arriba cap gota.

Axò no es just, si 's cert.

**

PERROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Un pescadó de caña, Pèrd més que no quañá.*
 SEMBLANSES.—1. *En que té rayos.*
 2. *En que té naus.*
 3. *En qu'hey ha banchs.*
 4. *En que té còstes.*
 TRIÁNGUL....—*Martell-Marté-Mart-Mar-Ma-M.*
 PREGUNTES...—1. *Es pòys y puses.*
 2. *Verá, séch, tòrt y dret.*
 3. *Es cènt.*
 ENDEVINAYA.—*Sa són.*

GEROGLIFICH.

KI VOLA NAN L CLA D W ITA : CUS VIVI
 NOMAR.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla un llibre à un misè?
2. ¿Y es texidós à ses murades?
3. ¿Y la mar à una Iglesia?
4. ¿Y un operista à un bòn sastrè?

QUIDAM IGNARUS.

QUADRAT DE PARAULES.

. . . .

Ompli aquests pichs amb lletres que llegides horizontal y verticalment, digan: sa 1.ª pètxa, una alta dignidat; sa 2.ª, lo que diu un quant frissa; sa 3.ª, un nòm de dòna, y sa 4.ª, lo que el Bòn-Jesús es de molts.

UN AMICH MÈU.

PREGUNTES.

1. ¿Quins abres son que no fan fruyt?
2. ¿Qu' es lo qu'está à tres llòchs demunt es còs de s'hòmo?
3. ¿Qu' es lo que té talons y no té pèus?

FEROSTAS.

FUGA DE CONSONANTS.

.UI .O .E .E.I .O .A.A

METRROTXINI.

ENDEVINAYA.

De mascle y famella es nat,
 Engendrat dins un instant,
 Y si té aliment bastant,
 Pòt abrigá la Ciutat
 No té boca y hen aviat
 Menja tot quant té devant.

JAUME DES CASTELL.

(Ses solucions dissapte qui té si som cius.)

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Rondayé.—Vosté promet per glòses desbaratades però n'ha de fé més y ha de procurá donarlos millós formes. Que mos n'envihi.

Un Amich mèu.—Fassa es covèrbos més curts. Molt de lo enviat hey anirà.

Jaume des Castell.—Anirà prest. Envihi més.

Un mal estudiant.—Lo mateix li dich.

Un ferit d'ala.—Sa poesia es bona però no pòt aná. No desmay. Prenga assuntos humorístichs però que no sian tan baxos de tò.

¡O! ¡E!—Sa poesia remesa no arriba à pesá sar-rines. Si no n'envia de millós, no les podrem pública.

16 JUNIOL DE 1881

Estampa d'En Pere J. Gelabert.